Beheerplan kleine marterachtigen

Zeeheldenwijk Urk

Ecologie

ARCADIS

Zee helde wijk

juli 2024

Colofon

In opdracht van:
Gemeente Urk

Opgesteld door:

Patrick de Groot	- Projectleider (Arcadis)
Iryna Chaus	- Landschapsontwerper (Arcadis)
Liza van Alphen	- Stedenbouwkundige

Datum: 1 juli 2024

Projectnummer: 30143328

Copyright © 2020 Arcadis. All rights reserved. arcadis.com

Inhoudsopgave

Zeeheldenwijk	**4**
Ecologie in de Zeeheldenwijk	**8**
Beheer in De Akkers	**14**

De Zeeheldenwijk

Urk is een snel groeiende gemeente. Er worden relatief veel kinderen geboren en veel Urkers willen graag op Urk blijven wonen. Ondanks dat er in de afgelopen jaren veel is gebouwd, zoals in de Oranjewijk, blijft de vraag naar woningen . Vooral de behoefte aan woningen voor starters en senioren is enorm. Ten zuiden van de Urkervaart en ten oosten van Zwolse Hoek is ruimte voor een grote uitbreiding. De Zeeheldenwijk wordt de volgende woonwijk van Urk. Voor het eerst wordt voor woningbouw de sprong over de Urkervaart gemaakt en zal dit de nieuwe plek worden voor woningzoekenden.

Luchtfoto Urk met de locatie van de Zeeheldenwijk

Copyright © 2020 Arcadis. All rights reserved. arcadis.com

wolse hoek
Zeeheldenwijk

Natuurnetwerk Nederland
NNN
Leefgebied wezel
Het Eiland
De Akkers
350m.
Leefgebied wezel
160m.
Het Nieuwe Dorp
Het Centrumgebied
De Overgangszone
De Terpen
De Oevers
Legenda
Vervalt 2,200m² (±550m*4m)
Behouden 3,820m² (±130m*4m + ±550m*6m)
Toevoegen 7,500m² (±1250m*6m)
NNN

Ecologie in de Zeeheldenwijk

In mei 2021 is het bestemmingsplan Zeeheldenwijk vastgesteld. Voor de ontwikkeling van een complete en samenhangende wijk is een visie op het eindresultaat een voorwaarde. In 2023 wordt het masterplan van de Zeeheldenwijk vastgesteld. Volgens dit masterplan worden toekomstige deelplannen uitgewerkt en kan er worden getoetst. Op de kaart van het masterplan, dus van de hele Zeeheldenwijk, worden de ecologische zones en structuren weergegeven. De Urkervaart, waar de Zeeheldenwijk aan grenst, maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Aansluitend op dit gebied bevindt zich het water rondom het eiland, waar de oevers natuurlijk zullen zijn. Daarnaast is er een brede vaart dwars door de wijk waar verschillende natte ecologische zones aanwezig zijn. De waterdiepte zal hier variëren en er zullen lange natuurlijke oevers worden gecreëerd. Dit zijn de leefgebieden van een wezel en een rugstreeppad. In de hele wijk zullen verschillende groene gebieden een plek krijgen. Naast recreatief groen zullen er ook dichte gebieden zijn waar verschillende dieren een plek kunnen vinden. Bij de beplanting wordt specifiek gekeken naar soorten die de biodiversiteit vergroten.

Fase 1
Zeeheldenwijk

Zeeheldenwijk, Fase 1

De komende jaren wordt er druk gebouwd in dit deel van de Zeeheldenwijk. In het Masterplan voor de Zeeheldenwijk zijn al gebieden aangewezen waar leefgebieden voor specifieke dieren worden ingericht met een aangepast beheer.

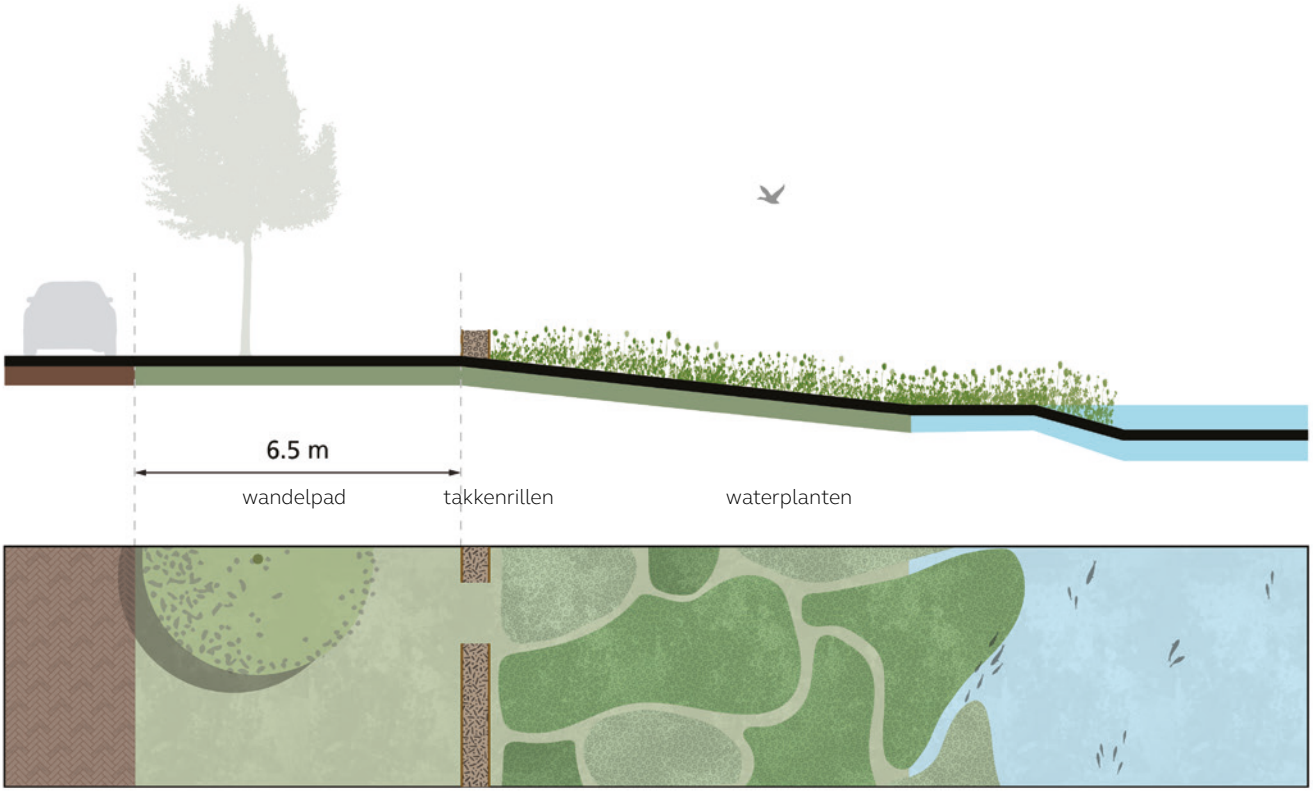

Doorsnede C

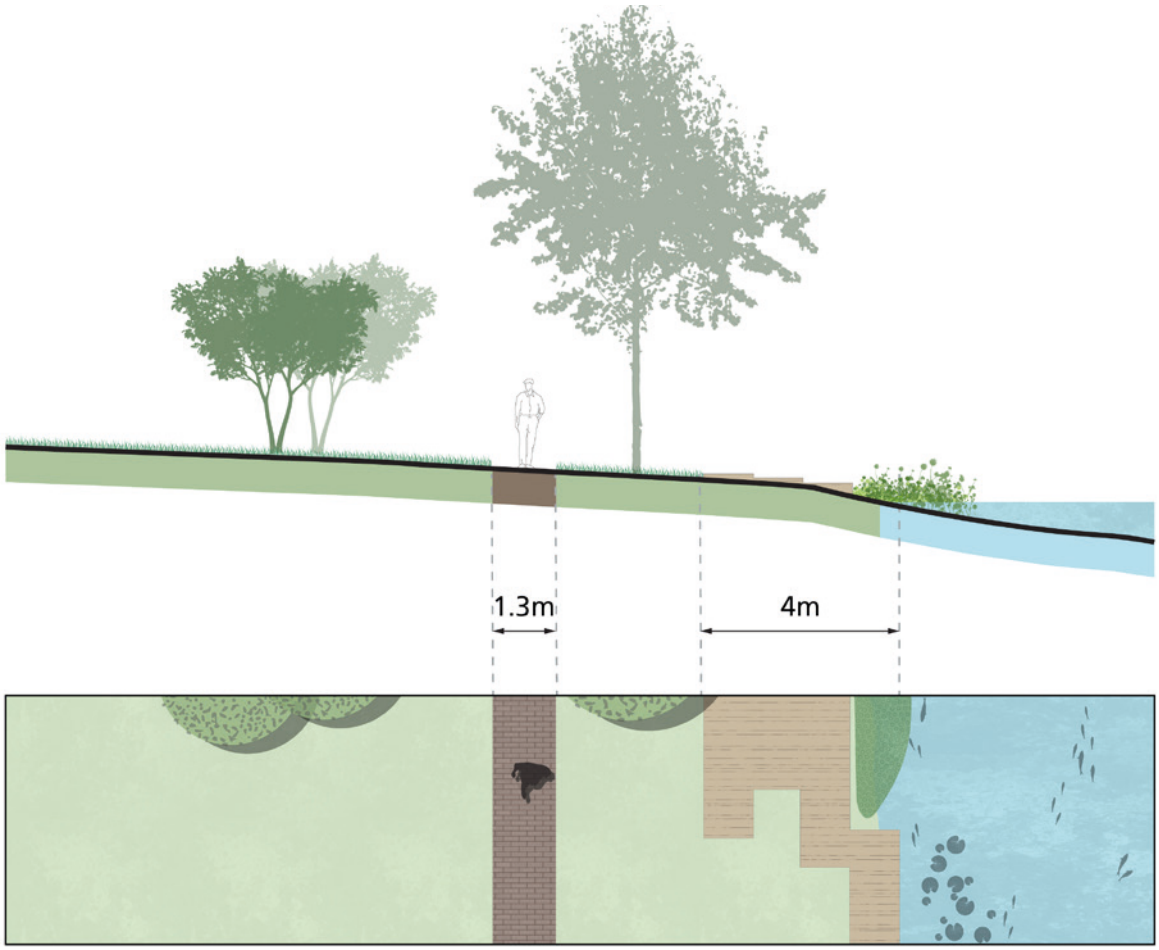

Doorsnede D

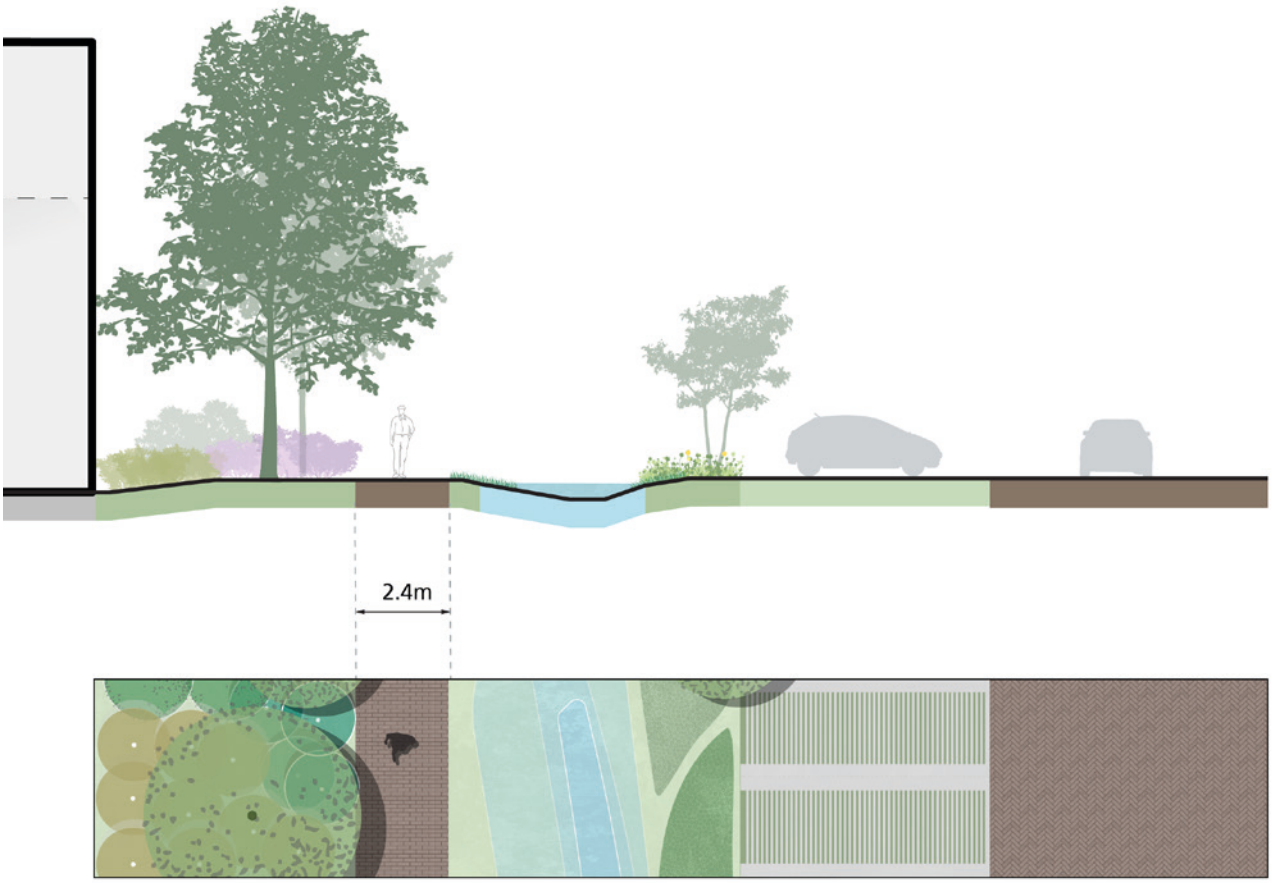

Doorsnede E

Copyright © 2020 Arcadis. All rights reserved. arcadis.com

Leefgebied voor kleine zoogdieren zoals egels

Centraal in fase 1 van de Zeeheldenwijk zal een groenzone komen met voldoende dichte beplanting om kleine zoogdieren zoals de egel een geschikt leefgebied te bieden. Vaste planten en dichte heesters zorgen voor voedsel en beschutting. De inrichting is in deze fase nog indicatief en zal later nader worden uitgewerkt.

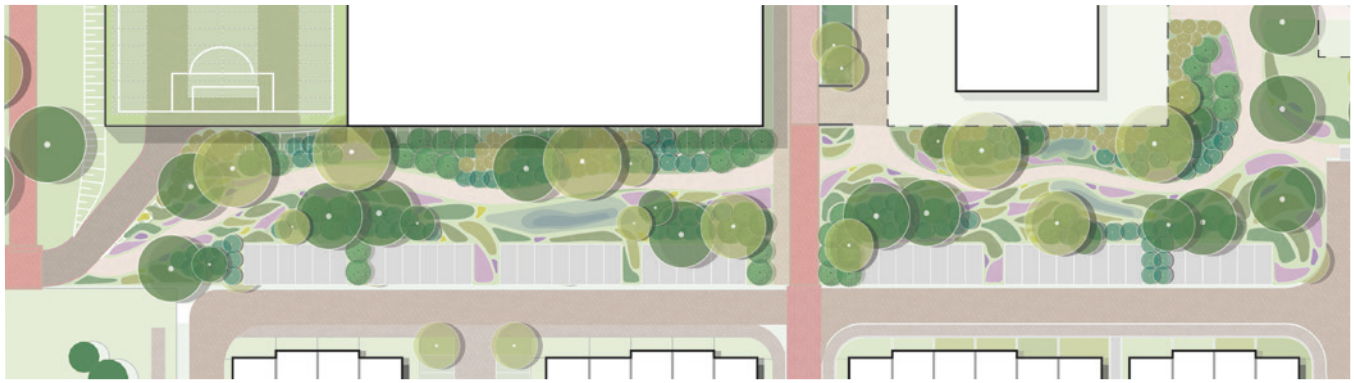

Rosa rugosa

Cotoneaster dammeri

Cornus sanguinea

Rosa canina

Deschampsia cespitosa 'Goldtau'

Geranium x cantabrigiense 'Cambridge'

Phlomis russeliana

Echinacea purpurea 'Alba'

Pennisetum alopecuroides

Salvia nemorosa 'Caradonna'

Leefgebied voor amfibieën

Langs de al aanwezige watergang zijn natuurlijke oevers gesitueerd. Die zullen worden uitgebreid met enkele ondieptes en luwe stukken water om planten en dieren de ruimte te geven. Het beheer zal er op gericht zijn de diversiteit aan planten en dieren te bevorderen en leefgebieden zo min mogelijk te verstoren.

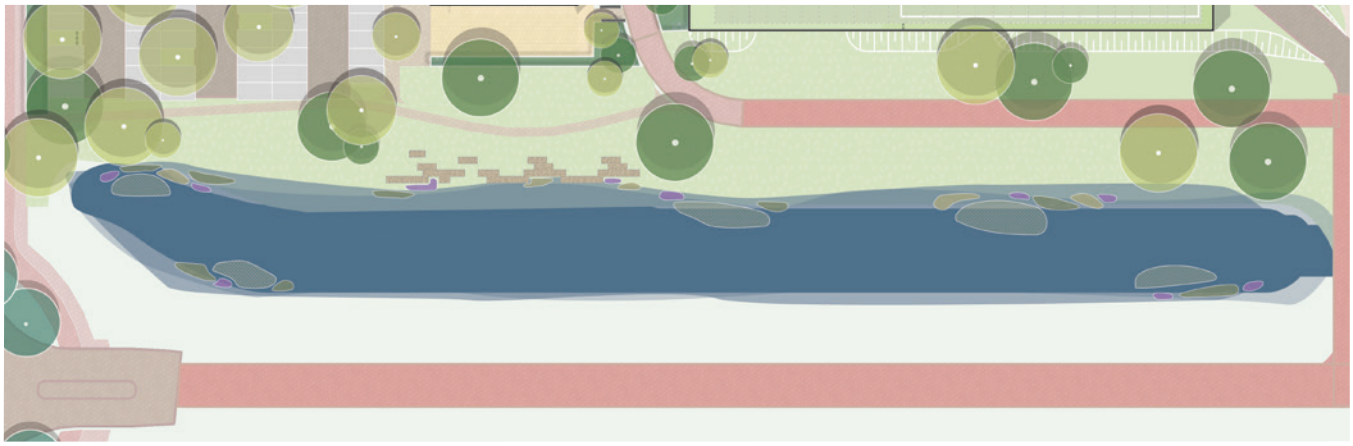

Lysichiton camschatcensis

Iris versicolor

Visie

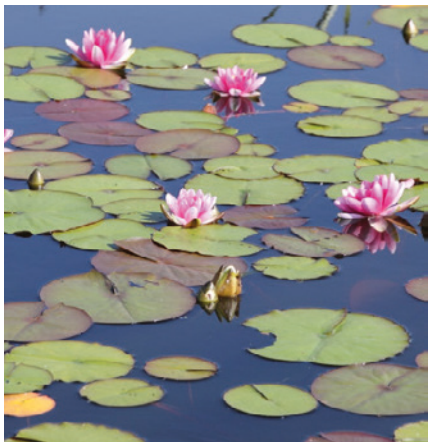

Nymphaea

Dichromena colorata

Copyright © 2020 Arcadis. All rights reserved. arcadis.com

Leefgebied voor kleine marterachtigen

Deze oever is specifiek geschikt voor kleine marterachtigen door zijn lange doorlopende structuur en dichte begroeiing langs het water. Door in het gebied ook verspreid enkele takkenrillen te situeren zullen de dieren zich kunnen verschuilen en voortplanten.

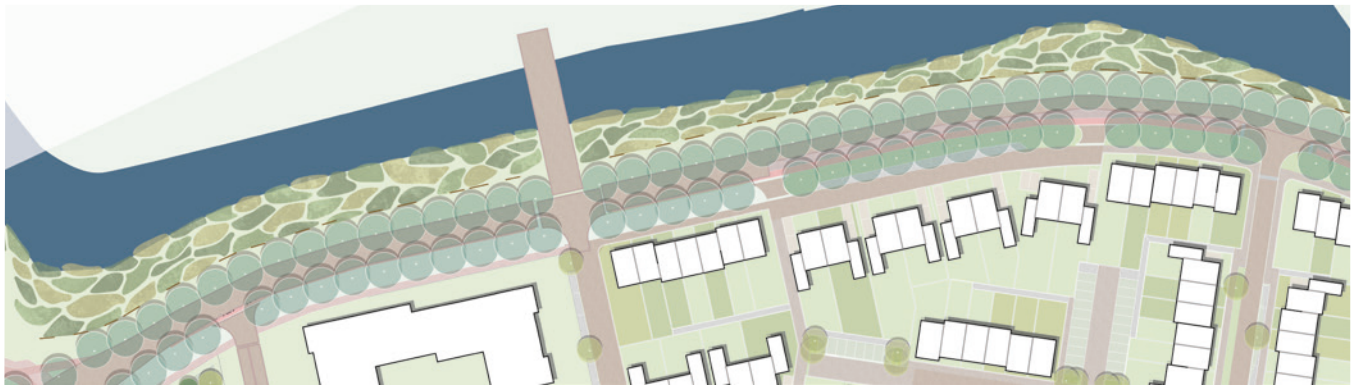

Iris pseudacorus

Trollius europaeus

Pontederia cordata

Lysichiton camschatcensis

Acorus calamus

Caltha palustris var. alba

Lythrum salicaria

Butomus umbellatus

Carex riparia

Dichromena colorata

Lysimáchia vulgáris

Iris versicolor

Fase 2
Deelgebied De Akkers

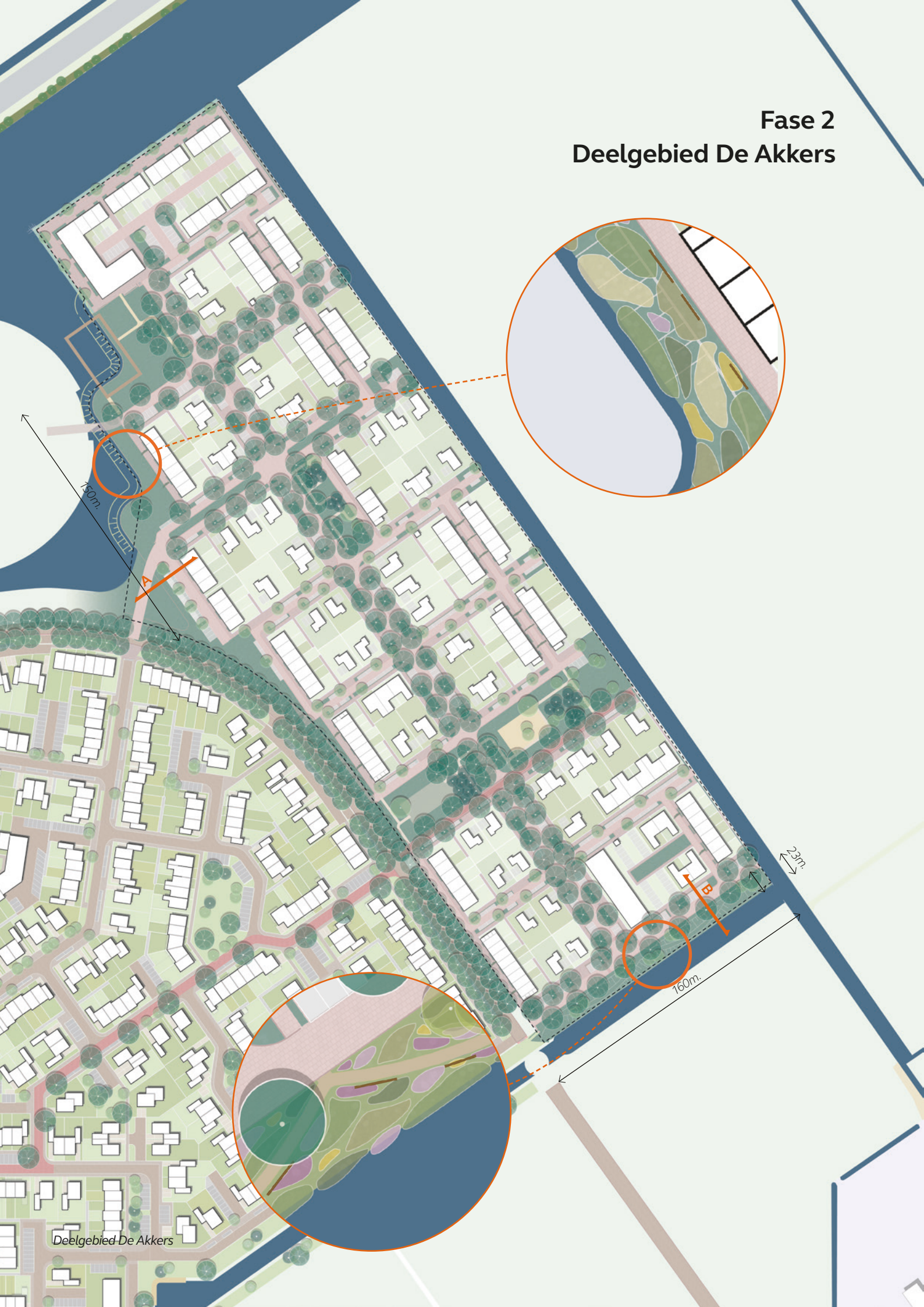

Deeluitwerking De Akkers

In het deelgebied De Akkers wordt specifiek rekening gehouden met het leefgebied van de wezel. Het deelgebied De Akkers wordt relatief vroeg ontwikkeld (fase II). Aan de zijde van het Eiland zal een natuurvriendelijke oever worden gecreëerd, die ecologisch wordt onderhouden. Deze zone bevindt zich aan de achterzijde van woningen en is daardoor een rustig gebied. Langs de oever zijn andere specifieke locaties ontworpen voor recreatie. Dit deel is ongeveer 150m lang en 20m breed.

In het zuidelijke deel van De Akkers wordt ook een natuurvriendelijke oever gecreëerd. Aan de zijde van de oever wordt dit gebied ecologisch onderhouden.

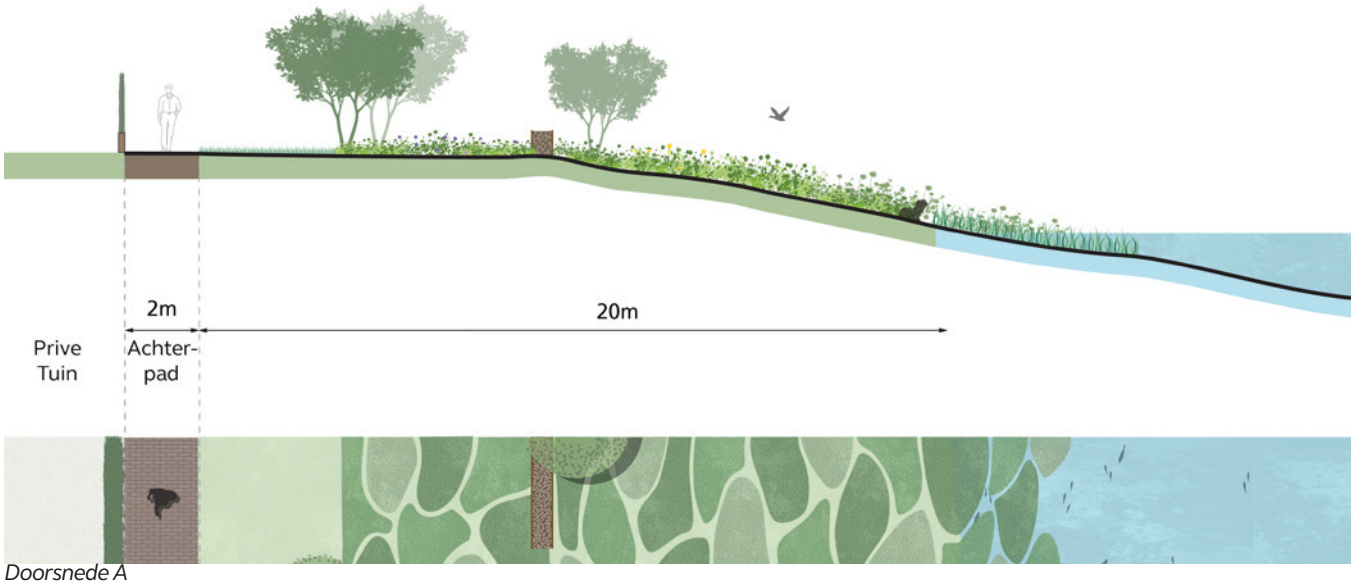

Doorsnede A

Doorsnede B

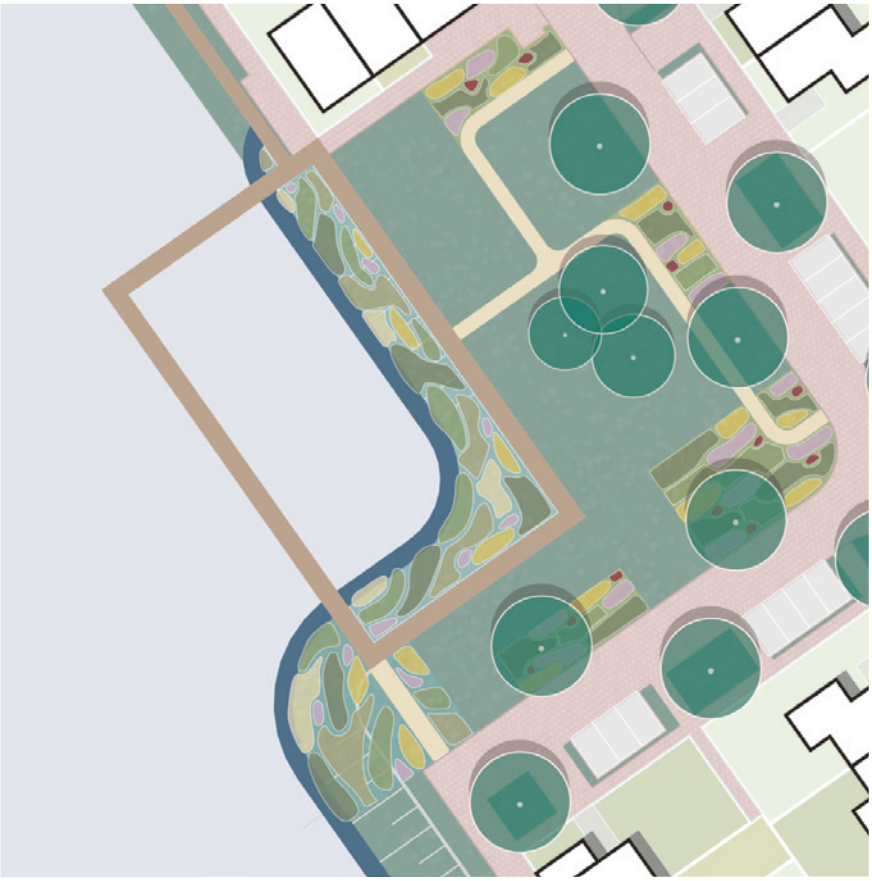

Blaricummermeent

Rudbeckia fulgida Goldsturm

Miscanthus sinensis ‘morning light’

Veronica spicata ‘FIRST Love’

Miscanthus sinensis ‘Graziella’

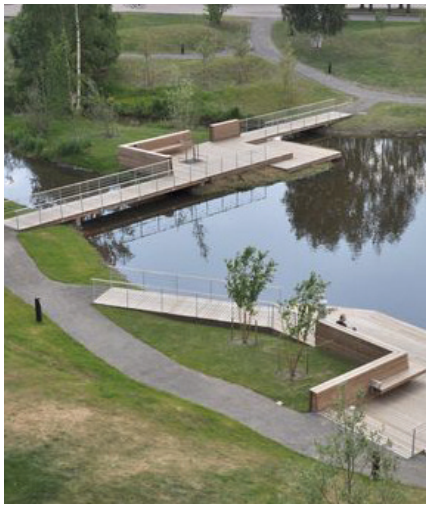
Blaricummermeent

Phlomis russeliana

Myrrhis odorata

Echinacea purpurea `salsa Red’

Molinia caerulea ‘Dauerstrahl’

Copyright © 2020 Arcadis. All rights reserved. arcadis.com

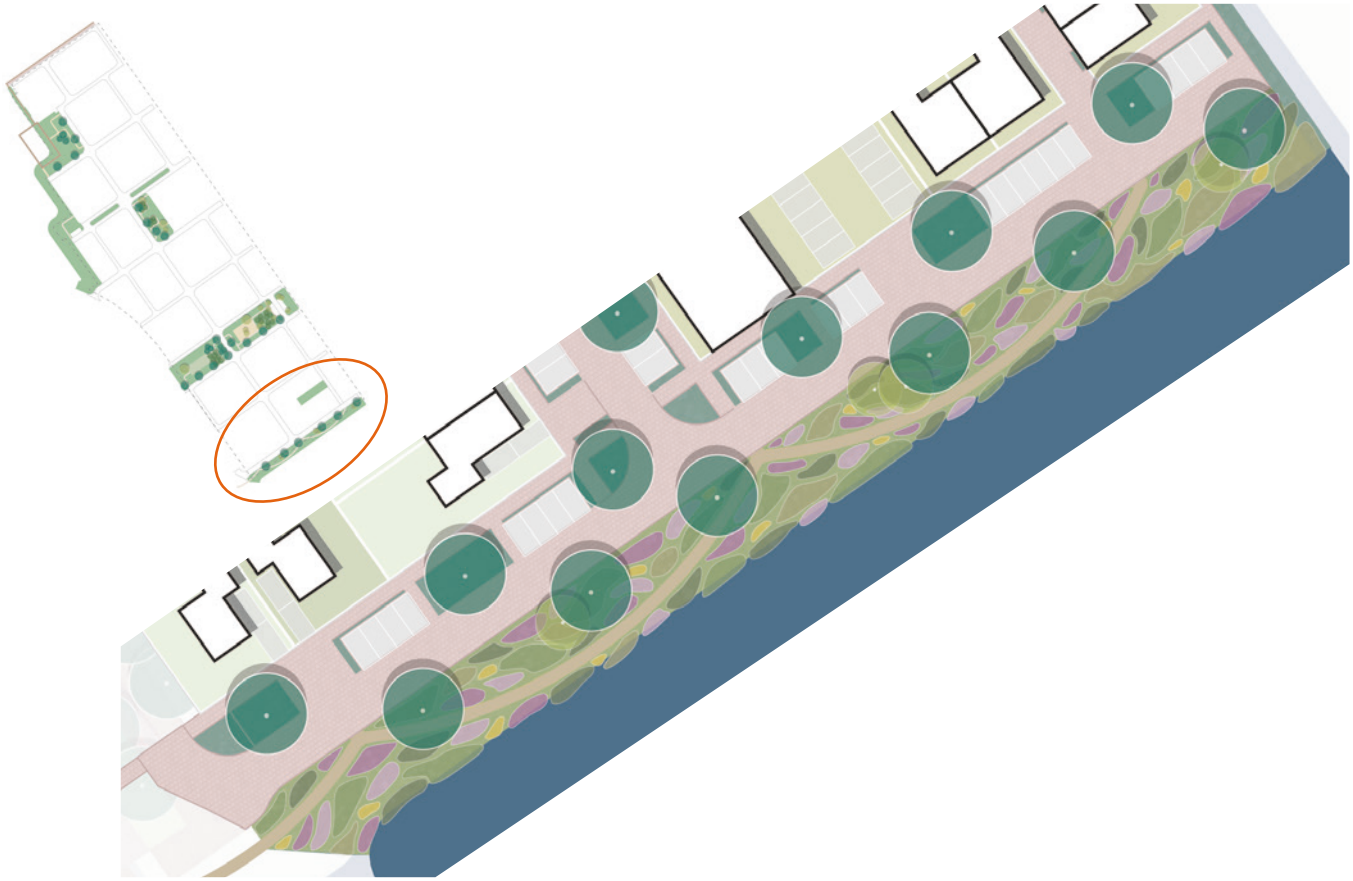

Beplantingsborder langs water

Pontederia cordata

Hakonechloa macra

Lythrum salicaria

Stipa gigantea

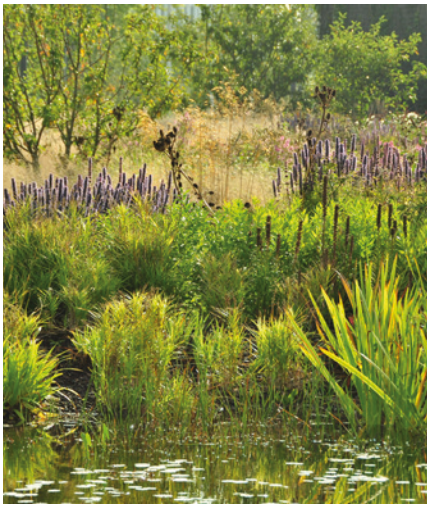
Natuurlijke oeverrand

Dipsacus fullonum

Iris pseudacorus

Dictamnus albus

Miscanthus sinensis ‘Graziella’

Details

Haag - Crataegus monogyna

Waterplanten

Takkenrillen

Selectief maaien

Copyright © 2020 Arcadis. All rights reserved. arcadis.com

Beheer

Het beheer is gestoeld op de aanbevelingen uit de Beheerwijzer kleine marterachtigen (Westra, 2018). De ruige oevers die zijn aangewezen als leefgebied worden beperkt gemaaid (maximaal 2-3x per jaar). Het maaien vindt daarbij altijd gefaseerd plaats waarbij er steeds minimaal 30% van het areaal blijft staan zodat er voldoende schuilgelegenheid overblijft. Deze 30% moet zodanig gesitueerd zijn dat er een doorgaande structuur met voldoende dekking overblijft.

Het maaiwerk moet uitgevoerd worden met een 1-assige trekker op lage snelheid en zonder gebruik te maken van een klepelmaaier zodat schade aan flora en fauna geminimaliseerd wordt. Voorafgaande aan het maaien dient een schouw plaats te vinden door een ter zake deskundig ecoloog of gelijkwaardig. Tot slot geldt dat altijd in één richting gemaaid moet worden zodat dieren tijdig en veilig kunnen vluchten voorafgaande aan de werkzaamheden.

De takkenrillen vragen specifiek onderhoud waarbij ze elke 5 jaar worden aangevuld met nieuw snoeihout (buiten de kwetsbare periode van 15 maart tot 1 september) Jaarlijks worden de rillen nagelopen en waar nodig worden kleine herstelwerkzaamheden uitgevoerd.

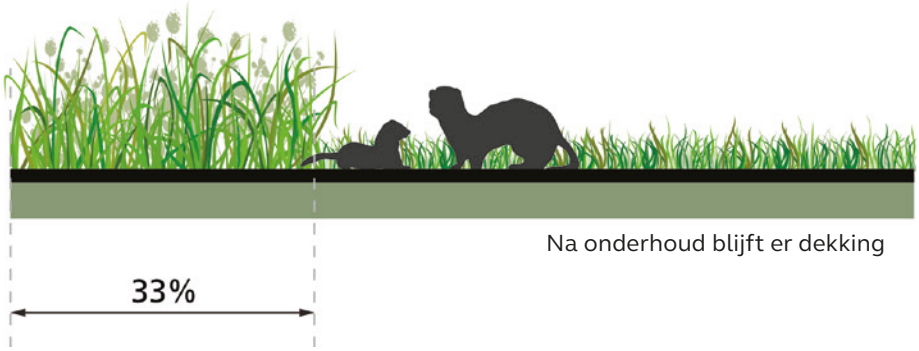

Na onderhoud blijft er dekking

Maaischema

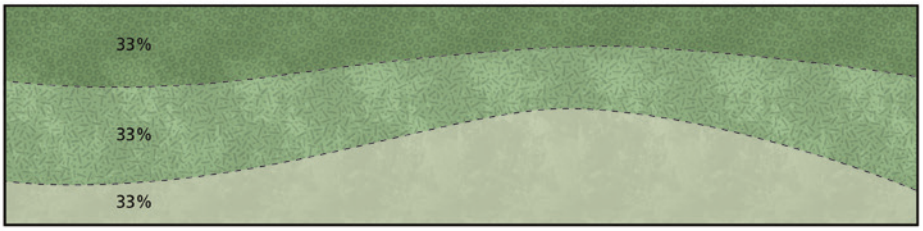

Arcadis. Improving quality of life

liza.vanalphen@arcadis.com landscape-architects.nl @Arcadislandscape